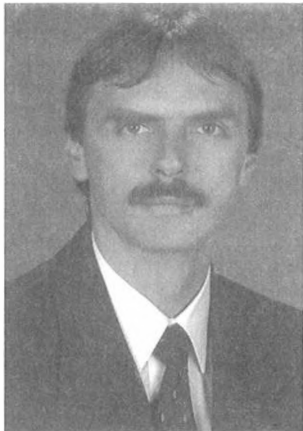

„Újdonságok” az érettségi vizsgarendszerben

Pálfalvai Zoltán
igazgatóhelyettes

A 2002/2003-as tanévben megkezdték tanulmányaikat azok a 10. évfolyamos diákok, akik 2005-ben már a kétszintű érettségi vizsgarendszer követelményei szerint zárják középiskolai tanulmányaikat. Felvetődhet a kérdés, hogy miért kellett egy tizedikes tanulónak már az érettségivel, illetve annak várható változá-

ival foglalkozni. Azért, mert elérték a korai pályaválasztás második, vagy ha úgy tetszik a 12. évfolyamról előrehozott állomását. Hiába a tanácstalanság, választani kellett! Ha konkrét felsőoktatási intézményt még nem is, de a várható felvételi tantárgyakat már igen.

Mielőtt részletesebben tárgyalnám az elmúlt tanév érettségét előkészítő eseményeit, feltétlenül beszélni kell arról, hogy miért nem újdonság a közoktatásban a vizsga rendjének megváltozása.

Már a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény is megfogalmazta, hogy az érettségi vizsga egyes tantárgyaiból eltérő szintű követelmények alapján tehető vizsga. Az érettségi bizonyítvány középiskolai végzettséget tanúsít, és felsőoktatási intézménybe való felvételre jogosít. Az érettségi vizsga évében a felsőoktatási intézmény nem írhat elő írásbeli felvételi vizsgát a jelentkezőnek abból a vizsgatárgyból, amelyből az a magasabb szintű követelmények alapján tett érettségi vizsgát. Az új érettségi vizsga rendszerének bevezetéséig a felsőoktatási intézménybe történő felvételi eljárásban közös írásbeli érettségi-felvételi vizsga esetén az adott tantárgyból nem lehet írásbeli felvételi vizsgát előírni a vizsga évében.

Az 1997-ben kiadott, majd a közoktatási törvény 1999-es módosításával 2000-ben átdolgozott érettségi vizsgaszabályzat már sokkal konkrétan fogalmazott: „Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten és

emelt szinten tehető érettségi vizsga.” Előírja, hogy a középiskolának a 11. és a 12. évfolyamokon a kötelező vizsgatantárgyakból biztosítania kell, hogy a tanuló emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni, és határozza meg helyi tantervében, hogy mely tantárgyakból teszi lehetővé az emelt szintű vizsgára történő felkészülést. Az emelt szintű érettségi elismerése felé tett lépésként értékelhetjük azt is, hogy a 2000. évi vizsgaidőszaktól az érettségi bizonyítványban és a törzslapon záradék formájában meg kellett jelölni azokat a tantárgyakat, amelyeket a tanuló közös érettségi-felvételi tantárgyként teljesített. Az 1997 tavaszán kiadott kormányrendelet egyébként még 2004 tavaszára tervezte a kétszintű érettségi vizsga bevezetését és csak később módosult 2005 május-júniusára.

Ebből a kis történeti áttekintésből láthatjuk, hogy igen régóta tervezett változásokról beszélünk akkor, amikor új érettségi vizsgarendszert említünk. Az igen hosszú felkészülési idő ellenére az elmúlt két évet a bizonytalanság jellemezte. Miért? Azért, mert

- először csak hét tantárgy követelményrendszere készült el,
- majd ezeket is módosítani kellett, mert túl magas követelményszintet állapítottak meg (középszinten 10%-os, emelt szinten 20%-os csökkentést kellett megvalósítani),
- a matematika tantárgy kivételével nem készültek el a feladatgyűjtemények,
- a kétszintű érettségire történő felkészítés, valamint a vizsga gyakorlati megvalósítása is igen sok kérdést vetett fel.

Egy időre még a kétszintű érettségi vizsga 2005. évi bevezetése is megkérdőjeleződött. Voltak olyan elképzelések is, hogy ebben az évben csak részlegesen vezetik be egyes iskolákban, vagy csak egyes tantárgyakból, és 2007-re valósul majd meg a teljes átállás. A 2005-ös évet átmeneti évnek tekinthetjük az érettségi szempontjából, hiszen a vizsga formája lesz csak új, a tartalom még a régi marad. Átmeneti a nyelvvizsga tekintetében is, hiszen ebben az

évben még utoljára a középfokú C típusú nyelv- vizsga bizonyítvány kiváltja a nyelvi érettségit.

Mindezek ellenére az iskolák - a törvé- nyi előírásoknak és rendeleteknek megfelelően a 2002/2003-as tanévben – megkezdték a 10. évfolyamos tanulók kétszintű érettségi vizsgá- val kapcsolatos tájékoztatását. Iskolánk a peda- gógiai programjában meg-fogalmazottaknak megfelelően valamennyi tantárgyból vállalta az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészí- tést. Az előzetes felmérés alapján diákjaink 10 tantárgy emelt szintű vizsgájában gondolkodtak.

A rendeletben megfogalmazottak szerint márcus 15-ig meghirdettük azokat a tantárgya- kat, amelyekből emelt szintű fel-készítésre jelentkezhetnek tanulóink. Ebben az évben már nem csak a tantárgyakat, hanem a felkészítés- ben résztvevő tanárok nevét is nyilvánosságra hoztuk.

Diákjaink május 20-ig választhattak, hogy mely tantárgyból és kinél kívánnak felkészülni az emelt szintű érettségi vizsgára. Az alábbi táblá- zat mutatja tanulóink tantárgy – és tanárválasz- tását:

TANTÁRGY	FELKÉSZÍTŐ TANÁR	TANULÓI LÉTSZÁM
magyar	Székyné dr. Sztrémi Melinda	33 fő
történelem	Árpád Sándor	21 fő
	Árpád Sándor	18 fő
	dr. Siklósi Zoltán	21 fő
matematika	Rozgonyi István	20 fő
	Marosszéky Gábor	11 fő
	Karádi Tamás	14 fő
biológia	Bagyinszki Boglárka	14 fő
	Gál Petra	12 fő
kémia	Bagyinszki Boglárka	13 fő
fizika	Tolnai Gábor	18 fő
számítástechnika	Reszoly Gusztávné	8 fő
német nyelv	Bajnóczi Éva	12 fő
	Turcsányi Marianna	16 fő
francia nyelv	Lékóné Lantos Zsuzsanna	15 fő

A választott tantárgy változtatása, és új tantárgy felvétele legkorábban egy tanév után lehetséges. A nem kötelező tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Reméljük, hogy az eltelt időszak vala- mennyi – a kétszintű érettségivel kapcsolatos- kérdésére mihamarabb választ kapunk, elké- szülnek a tantárgyi követelmények, így tanár és diák egyaránt nyugodtan kezdheti a következő tanévet és az emelt szintű érettségire történő felkészülést.

Tatár-árok helyett metafora-film

Sóvári László
történelemtanár

A 2002/2003. tanév 1848-as megemlékezése – legnagyobb sajnálatunkra – nem Somoskő vára alatt, hanem az iskola aulájában zajlott. Az időjárás ezúttal nem volt kegyes hozzánk március 14-én.

Készen állt azonban az erre az esetre elkészített forgatókönyv: a **Nyolcvan huszár** című magyar történelmi film megtekintése a zárláncú televíziós rendszer segítségével a tantermekben.

A megemlékezés első felében a „...szabadság, hadd nézzünk szemedbe!” című irodalmi összeállítást láthattuk, ami most Petőfi-versekre és Splény Béla Guyon Richárd sógora naplójából vett részletekre épült. A diákság – úgy tapasztaltuk – nagy figyelemmel és lélekből jövő őszinte átérzéssel hallgatta a korabeli szövegeket. Ebben nem kis része volt annak, hogy minden szereplő önmagát fölülmúló szövegmondással és maximális lelkesedéssel igazán kitett magáért. A műsor szereplői voltak: **Palkonyay Szilvia** (11.d), **Koronczi Eszter** (10.c), **Nagy Enikő** (10.c), **Kéri István** (11.b), **Kovács Péter** (11.a), **Géczy Attila** (11.a) és **Tózsér Viktor** (10.b).

A nemzeti érzület fellobbantásához azonban elengedhetetlenül szükségesek a gyönyörű magyar népdalok. Palkonyay Szilvia és Koronczi Eszter énekhangja és népdaléneklési technikája sokunkat elvarázsolt.

A műsor rendezője külön köszönettel tartozik két önfeláldozó szereplőnek: Nagy Enikőnek, aki az utolsó pillanatban megbetegedett egyik szövegmondó szerepkörét sikerrel vette át, és Géczy Attilának, aki betegen is vállalta a feladatot.

Ezután következett Csoóri Sándor és Saha Sándor filmje, a **Nyolcvan huszár**. Egy Galíciából hazaszökött huszárszázad története. Elég sokan ismerik a téma romantikus irodalmi feldolgozásait: Petőfi **Lenkei százada** című

költeményét és Jókai Mór iskolai **háziolvasmány-regényének** egyik szereplőjét, a középső **Baradlay fiút**. Ezek – stílustörténeti jellemzőiknél fogva – természetesen nem a részletekre, a menekülés mindennapi eseményeire koncentrálnak, hanem a tett erkölcsi nagyságára, a példaadásra, a kalandra.

Ezért él úgy a tudatunkban ez a vállalkozás, mint egy igazi magyaros huszárcsel, amit a mi jánosvitézeink bármikor, bármilyen hadsereg ellenében végre tudnak hajtani, szinte kirázzák a kisujjukból. Nem is baj, ha ilyen romantikusan marad meg lelki képernyőnkön, de nem árt, ha kiegészítjük a **Nyolcvan huszár** álmainkat kicsit szétromboló és a magyarság történelmi viselkedéseinek kérdéseit feszegető metaforájával.

Az 1848-as márciusi forradalom híre, mint tudjuk, eljutott azokhoz a magyar huszárezredekhez is, amelyeket a Habsburg Birodalom azért tartott az ország határán túl szolgálatban, hogy a birodalom elleni **láadásokat**, népfölkeléseket ne a helybeli katonákkal kelljen leveretnie, hanem idegen országbeliekkel. A lengyelt a magyarral, a magyart az olasszal vagy az osztrákkal és így tovább.

A márciusi események nyomán megalakult Ideiglenes Magyar Kormány – pusztán létérdekből is – rákényszerült, hogy a birodalom eddigi gyakorlatát valamiképpen megpróbálja visszafordítani. Azzal az elháríthatatlan kéréssel fordult a királyhoz, hogy a csapatokat kicserélhessék: a Magyarországon állomásozó lengyeleket, cseheket, olaszokat, osztrákokat vigyék

tőlünk el, és a Galíciában, Ausztriában, Itáliában szolgáló magyarokat pedig küldjék haza. Ezt a kérést tartalmazza a márciusi forradalom kérelemlistájának, a 12 pontnak 10. számú népkívánsága:

„A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk”.

A király a szorult helyzetben megígér mindent, de cserére sohase kerül sor. Az ígéret következményeként annyi mégis megtörténik, hogy a hazatérés reménye végigfut az ezredeken. S akadnak, akiket ez a remény lázadóvá, örültté, szökevényyé érlel egyik pillanatról a másikra. Kisebb - nagyobb csoportok szökdösnek haza Prágából, Ausztriából, Itáliából. Elsőül a Württembergi király nevet viselő huszárezred szökik haza a galíciai Mariampolból, **Lenkey János** vezetésével.

„Az **egyenlőtlen harc** megrendítő drámája révén kapcsol be mindnyájunkat a film **saját**

történelmükbe. Az erkölcsi igazság győzelmének és a fizikai leveretés állapotának ellentmondásos alaphelyzetébe. Abba a mítoszérvényű alaphelyzetbe, mely szerint az embert meg lehet ölni, de szándéka és az igazsága megölehetetlen”- írja egy helyen a film egyik alkotója, Csoóri Sándor.

Történelmi metafora tehát ilyen értelemben ez a film, amely ugyanúgy ráillik a Rákóczi-féle szabadságharcra, mint 1848/49-re vagy későbbi föllobbanásainkra és leveretéseinkre.

Újra Csoórit idézve: „nemcsak ebben az egyetlen történetben ráz meg és kísért bennünket, de szinte végigköveti történelmünk minden nagy kezdeményezését: fölkészülés nélkül, vérbe boruló aggyal ugrani bele a cselekvés örvénylő mélyvizébe”

A nyolcvan huszárból végül csak néhányan érkeznek haza. Kifulladásra, kifosztva, a veszteség iszonyú terheivel.

Harangszó fogadja őket, de kideríthetetlen, hogy köszöntő-e ez vagy halottsirató. Vajon megérte-e a nagy áldozat? Vagy kár volt annyi **eltékozolt élet**? Csupa olyan kérdés talál nyelvünkre, amelyet az aradi tizenhárom holtteste mellől egy egész nemzet kérdezett meg és kérdezhet még ma is.

Ha ez a súlyos metafora – mint üzenet – nem is juthatott el a mai diákokhoz, valamit biztosan megéreztek a honvágy és a hazaszereget értelmi korlátokat, földrajzi távolságokat és túlerőket legyőző erejéből. És ha ez így van, akkor megérte a nyolcvan huszárral tartani 120 percen keresztül. S talán diákjaink közül, ha Egerben járnak, s ha van idejük, visznek néhány szál virágot a Kisasszony temetőben pihenő **Lenkey János** sírjára.

Világnapok a környezet – és egészségvédelem szolgálatában

Bagyinszki Boglárka
biológiai tanár

Gimnáziumunkban az ünnepek, rendezvények, megemlékezések, kiállítás-megnyitók hosszú sorában helyet kapnak a környezet-, természet és egészségvédelemmel kapcsolatos világnapok is. Az AIDS-elleni világnapon, a víz világnapján, a Föld napján, a madarak és fák napján nem ünnepe-
lünk, nem köszön-

tünk, hanem a ki- és becsengetések ritmusát megszakítva megállunk, és a jövőnket féltve magunkra, a társainkra és talán a világunkra is gondolunk. Az iskolánkban tartott rádiós műsorok, a szünetekben megírt totók, az aulában elhelyezett plakátok, az osztályok közötti vetélkedők is ezt a célt szolgálják.

A neves szakemberek és világszervezetek által javasolt világnapok a környezetünk és saját szervezetünk védelmére hívják fel a figyelmet.

Az **AIDS-elleni világnapon**, december 1-jén 1988 óta tartanak rendezvényeket, megemlékezéseket az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) kezdeményezésére. Földünkön 30 milliónál is több az egyelőre még gyógyíthatatlan betegséget okozó HIV- vírussal fertőzöttek száma. A kórokozót a szexuális kapcsolatok mellett az anyák is átadhatják csecsemőjüknek, így több millió gyermek hordozza ma a halálos kórt. Az afrikai kontinens egyes országaiban minden ötödik kisgyermek HIV- fertőzött.

1922-ben a Dublinban tartott Környezetvédelmi Világkonferencián tettek javaslatot arra, hogy világnappal hívják fel a Föld lakóinak figyelmét a létezésünk alapját adó víz, pótolhatatlan kincsünk védelmének fontosságára. Az 1992-93. évi ENSZ közgyűlés fogadta el, és tette március 22-ét a **víz világnapjává**. Bár a Föld felszínének mintegy 70%-át óceánok

borítják, vízkészletünknek mégis csak körülbelül 1%-a édesvíz. Egy 1995-ös jelentés szerint bolygónk lakosságának 20%-a már nem jut megfelelő tisztaságú ivóvízhez. Egyes előrejelzések azt jósolják, hogy 2025 körül a világ népességének kétharmada fog vízhiánytól szenvedni.

A vízért folyó várható küzdelmet súlyosabbnak vélik, mint amennyit az olajért veredtek idáig.

1970. április 22-én az Egyesült Államokban tartottak először környezetvédelmi akciónapot, amely nap azóta a **Föld napja**.

Sokszor beszélünk a globális felmelegedésről, az ózonpajzs elvékonyodásáról, a vízszennyezésről, a savas esőkről, a talajpusztulásról, a sivatagok térhódításáról, a mértéktelen erdőirtásokról, a veszélyes hulladékokról, a környezeti katasztrófákról, amelyek mértékét ma már számos nemzetközi egyezmény hivatott mérsékelni, és a csatlakozó államok törvényei szabályozzák azok betartását. Mindez azonban kevés. Az egyén is felelős környezetének további romlásáért, oldalakat meg lehetne tölteni olyan egyszerű ötletekkel, amelyeket bárki meg tudna tenni, ha „zöldebb” próbálna lenni. Kezdhetnék például azzal, hogy a földön heverő szemetet nem lépjük át.

A **madarak és fák napjának** megünneplése Herman Ottó nevéhez kapcsolódik. Az ő javaslatára szentelünk májusban egy napot a madaraknak már 90 éve.

A századfordulón megkezdett jelentős természetátalakító munka (mocsarak lecsapolása, erdőirtások) káros következményeire kívánta így felhívni a figyelmet a nagy madártudós. 1906-ban az akkori közoktatásügyi miniszter rendeletben tette kötelezővé, hogy az élő természet megismerésére használják fel az iskolákban ezt a napot. A madarak és fák napjának megünneplésére ezután rendszeresen sor került, de a II. világháború után feledésbe merült, és csak az utóbbi 30 évben vált újra nemes hagyománnyá ez a nap május harmadik vasárnapján.

Látomások és sugallatok Pillanatképek a Derkovits Gyula Iskolagaléria kiállításából

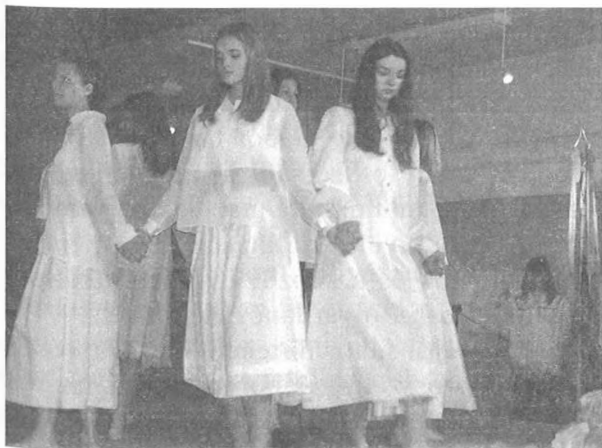
**Berencsikné
Gedeon Hajnalka**
galériavezető

Iskolagalériánk az elmúlt 35 év alatt eredményes utat tett meg, és mozgásba hozta a helyi művészeti életet. A pozitív fogadtatást tanulóink körében ezúttal is köszönöm a galéria-vezetés nevében. Bízom abban, hogy a továbbiakban is velünk tartotok a művészet kalandokkal teli és rejtélyes világában.

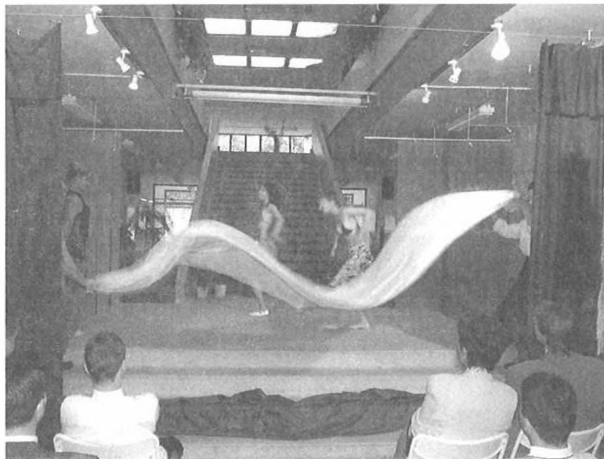
A vizuális nevelés fórumaként

nagy hangsúlyt fektetünk arra a tényre, hogy a művészet modern és klasszikus vonalai mellett magával az alkotóval és a befogadó nézővel, azaz az emberrel is foglalkozunk. Ezért kísérelünk meg a látható rétegek mögé tekintve ízelítőt adni a kiállított művek esztétikumából a megnyitó műsorokon.

Hiszem, hogy ezeken a „rendhagyó rajzórán” nemcsak a képelemzések, hanem a képekhez kötődő látványszínpadi, mozdulatművészeti képelőadások is közelítést nyújtanak a művek megértéséhez. A vésszen lecsökkentett óraszámú rajz tantárgynak erre a lehetőségre is döntő szüksége van.

Gressainé Lóránt Lujza rajz- tánc- dráma és matematika szakos művésztanár nő vezetésével olyan megnyitó műsorokat láthatunk, amelyek az aktuális kiállítás tartalmi-formai elemeit ragadják meg.

Ebből az alapmotívumból kiindulva képződnek azok a mozgás színházhoz kötődő előadások, amelyek a nézőkben a befogadói attitűd erősítését inspirálják.

Ilyen megnyitónk volt többek között Szabó Noémi szobrászművész bemutatkozásakor is.

A műsorban a 10. d osztály tanulói Csank László, Pintér Gergely, Kiss Eszter, és sokan mások szerepeltek, akik egy képzeletbeli szoboravató résztvevői voltak.

A kivitelezéshez nagy segítséget nyújtottak a drámaórákon kipróbált szituációs játékok (Kancsulik Attiláné által). A színpadon szöveg nélkül – mintegy pantomimként – előadott ünnepi ceremónia zajlott le. A megjelenített figurák egy-egy jellegzetes karakter képviselői voltak, mint pl. a Pygmalionként alkotó művész, az egyre tökéletesedő, élő emberként megszemélyesülő szobor és az igazán lényeges, értékes iránt érzéketlen közönség.

A rövid videoklipek tömörségére emlékeztető jelenet nem elmagyarázó és rendíthetetlen igazságokat sulykoló volt, sokkal inkább kérdéseket, kétségeket vetett föl a mai művész

és környezetének egymás közötti viszonyáról. Valóban: kiknek és miért alkotunk?

Tudunk-e még (már) művészet nélkül élni?

Van-e értelme az ember alkotói akaratának?

Van-e értelme az önkifejezésnek, művészi önmegvalósításnak, érző befogadásnak?

Ha olykor úgy tűnik, hogy végképp visszaszorulóban van a képek iránti igény, ne engedjünk közönyünknek, lustaságunknak, tájékozatlanságunknak és a felénk áradó médium manipulációinak. Maradjunk nyitottak és érdeklődők az új és újabb legkülönbözőbb művészi kifejezési eszközök iránt!

Az elmúlt tanévek néhány említésre méltó kiállítását érdemes kiemelni. 2001 decemberében csodálhattuk meg Ujhelyi Eszter

textiltervező iparművész ragyogó színű selyemkendőit, nyakkendőit, finom kelméit, ruhaterveit, amelyekből vásárolni is lehetett.

„Az otthon melege” c. rajzpályázaton általános iskolások műveiben gyönyörködhattunk, és az Iparfém Kft. jóvoltából díjakat, ajándékokat is kioszthattunk.

Fancsikné Csaba Mária festőművész varázslatos természetfotói szülőföldünk mélyebb megismerését, bensőségesebb szeretetét sugalmazták. Réti Zoltán balassagyarmati festőművész kiállítását Peák Ildikó művészettörténész értő elemzésével ismerhettük meg.

Sokak számára felejthetetlen volt a 2002 / 2003. évi Bolyai Napok rajz fakultációs kiállítása, ahol Kacsák Tamás, Kiss Ildikó, Kovács Bodor Máté, Langa Boglárka, Miklós Rea, Salamon Katalin, Vojtek Szonja, Gáspár Bálint, Pilinyi Zsolt, Varga Renáta, Zapartan Cristian és Ádám Tamás szerepeltek.

A 2002/2003-as tanévben két fiatal – sokféle vonásukban rokon lelkületű – művésznő munkáival ismerkedhettünk. A tünékeny belső naplót akvarellező Kalocsai Enikő képsorozatainak a lelki történések, érzelmi tapasztalatok voltak a témái. Szabó Noémi kiállított lapjain belső, meditatív jelenségek öltöttek látható formát, amelyek egytől egyig tovább gondolható vizuális kérdéseket vetettek föl.

Paróczai Csaba, a Beszterczey Alapfokú Művészeti Magániskola Salgótarjáni Tagiskola igazgatója e szavakkal láttatta Szabó Noémi képeit: „Érzem, hogy megindítanak ezek a képek valamit bennem, magukkal visznek a rőzsefűst finomsággal felszálló vonalak, Szabó Noémi lélek vonalai. Érzem vonzódását a hordozó felületnek választott merített papír textúrája, plasztikussága iránt, hogyan azonosul az anyag maga is a mű tartalmával, válik eggyé forma és tartalom...”

Kiemelkedő esemény volt galériánk életében a 2002 áprilisában rendezett Országos Középiskolai Vizuális Tanulmányi Verseny anyagának csoportos kiállítása. A Magyar Iparművészeti Egyetem szervezésében az egész ország területéről benevezett pályázók közül azok a diákok szerepelhettek „Kontrasztok” c. munkáikkal, akik ezen a versenyen az 1-40. helyezést érték el. A rendkívül magas színvonalú kiállítási anyag remek példát nyújtott a tizenéves korosztály csúcsteljesítményéről, esztétikai kifejezési készségéről, hallatlan kreativitásáról és az adott téma iránti érzékenységéről. Remélem, a kiállítás sokak számára adott biztatást a további versenyeken való részvételre.

2002. december 10-én nyitottuk meg az emlékezetes Bolyai Hét rendezvénysorozatát. A Bolyai János születésének 200. évfordulójára kiírt Nógrád megyei középiskolás rajzpályázat és emlékkiállítás ünnepi fénybe öltöztette iskolánkat. A Marosszéky Gábor tanár úr által irányított eseménysorozatban a megye számos iskolájából 16 tanulót jutalmaztunk pályaműveikért. A rendkívüli kiállításon a történelmi dokumentumok és a képzőművészeti alkotások hozták közelebb Bolyai János életművét.

A Bolyai János történelmi kiállítás rendezésében Marosszéky Gábor tanár úr mellett Gressainé Lóránt Lujza tanárnő a matematika

munkaközösség támogatásával vállalt komoly áldozatokat a kiállítás sikeréért.

A Derkovits Gyula Iskolagaléria vizuális nevelésben betöltött szerepét az alábbi nevezetes módszertani idézettel szeretném összefoglalni:

„ A vizuális képességek olyan nemzetközi nyelvi eszközök, olyan alapképességek, amelyek az anyanyelvhez hasonló súllyal szükséges az iskolának fejleszteni!”

DÖK – élet a Bolyaiban

Györki Nikoletta

A 2002/2003-as tanév bővelkedett a DÖK- ben résztvevő diákok munkájában. Az első gyűlésen megválasztottuk az elnököt, a két alelnököt, és mivel Batki Arnold tanár úr lemondott arról, hogy továbbra is a DÖK – segítő tanár szerepét betöltse, ezért Tóth Zénó tanár úr lett a

következő segítőnk.

Az év elején szerveztünk egy bált, amelynek bevételéből próbáltuk fedezni az évi kiadásokat. A diszkó-kérdésről újra döntött a nevelőtestület, mivel az előző évben nem engedélyezték azok szervezését. A megrendezés feltétele az volt, hogy a rendező osztály ügyeljen a rendre, ne engedjen be több embert, mint lehetséges, és persze a szórakozni vágyó fiatalok is kulturáltan viselkedjenek (pl.: ne tegyenek kárt az iskola berendezésében).

A DÖK pedig arról döntött, hogy ezen túl minden évben a 11. évfolyam rendezheti a 4 rendelkezésre álló diszkót, így mindenki sorra kerül. Új jegyrendszert alkalmaztunk, amely megakadályozza a hamisítást, hogy több diák jöjjön be, mint az engedett, a diszkó ideje alatt a felügyelő tanárokon kívül DÖK – tagok is jelen voltak.

Kiírtunk egy pályázatot a sulirádió működtetésére olyan feltételekkel, mint például színvonalas műsor szolgáltatása, majd a 4 beérkezett pályázat felülbírálása után a DÖK – tagok szavaztak, hogy melyek azok, amelyek a nevelőtestület elé kerülhetnek.

A vezetőség végül úgy döntött, hogy a „Koksz rádióknak” és a „Minden, ami zenének” engedélyezi, hogy a rádiót működtessék először kedden és csütörtökönként. Azért, hogy a helyiségben a megengedettnél több ember ne tartózkodjon, néhány DÖK- tag elvállalta ennek felügyeletét.

Ellátogattunk Kecskemétre is, ahol megrendezték a 2. Bolyais Találkozót.

Tavaly Ócsán tartották meg, és most is 3 remek napot tölthetünk el az ország más területeiről érkező bolyais diákokkal. Az új ismeretségek, barátságok mellett új, jó dolgokat tapasztaltunk, amit úgy gondoltunk, a mi sulinkban is kamatoztathatnánk.

Ilyen volt például a DÖK- helyiség.

Meg akartuk valósítani nálunk is, csak helyet nem találtunk. Végül kikötöttünk a büfével szembeni üvegfal mögötti részen. Megengedték, hogy itt berendezkedjünk, azonban nem volt elég pénze a DÖK-nek, így pályáztunk a Bolyai Alapítványhoz, és megkaptuk a támogatást. Év végére már „lakhatóvá” vált a helyiség.

Év végén megtartottuk a közgyűlést, hogy megbeszéljük, mit csináltunk abban az évben.

Elfogadtuk a DÖK SZMSZ- ét, amit az augusztusi gólyatáborban ismertettünk az elsősökkel.

Köszönetet mondok mindazoknak, akik egész évben szorgalmasan végezték feladatukat a DÖK- ben, és remélem, hogy a következő években még többen lesznek, akik részt akarnak venni a diákélet megszervezésében, hisz ne feledjétek, minden diák az iskolában egyben DÖK- tag is!

A Bolyaisok és Európa

Szászné
Molnár Zsuzsanna
EU felelős tanár

Mennek a Bolyaisok Európába? Hogyne! Már voltak is és lesznek is, remélhetőleg.

Sok szép országot láttak már, sok felejthetetlen élményt gyűjtöttek már. És fognak is, de nemcsak hátizsákkal a vállukon, ha 2004. május elsejétől kezdve és azután folyamatosan az Európai

Unió teljes jogú állampolgárai lesznek.

Ehhez két Bolyais diák, Jakus István és Urvölgyi Ádám kínálta föl a segítségét még 2003. júniusában, amikor ötletüket előadták.

Ők a középiskolás fiatalok uniós életre való felkészítését segítő mozgalmat szeretnék elindítani a Bolyai János Gimnáziumban.

Ez a mozgalom önszervező diákkezdemenyezésen alapul és lényege is ebben rejlik: tudván azt, hogy a mi diákjainknak már az Európai Unióban lehet és kell a helyüket megkeresniük, szerencsájukat megtalálniuk, e két szervező szeretne lehetőséget, alkalmat kínálni társaiknak arra, hogy felkészülhessenek a várható kihívásokra és azoknak meg tudjanak felelni. Várják az ötletükhöz csatlakozni szándékozó diákokat, akik saját önkormányzati képviselőiknél jelentkezhetnek.

Terveik szerint terjesztenék a tanulók körében az EU-s állampolgári ismereteket, segítenének a diákoknak megtalálni és elkészíteni a saját érdeklődési körüknek megfelelő pályá-

zatokat és kifejleszteni azokat a képességeiket, amelyek szükségesek az EU-ban való érvényesüléshez.

Mindezt szórakoztató módon tehetik a tanulók, sokszínű tevékenységi körben.

A munkát demokratikusan választott vezetőség irányítja egy tanár segítségével. A diákok használhatják projektjeikhez az iskolai IKT-berendezéseket.

Az ötletgazdák gondolataikat, elképzeléseiket egy vitaanyagban fogalmazták meg, amit a Diákönkormányzat egyik ülésén Urvölgyi Ádám ismertetett az egyes osztályok jelenlevő képviselőivel. Kérte őket, hogy lehetőleg egy osztályfőnöki órán ismertessék osztálytársaikkal a tervezetet és gyűjtsék össze a javaslatokat, hiszen egy képlékeny vitaanyagról van szó.

Most a tervezők kíváncsian várnak az osztályok visszajelzéseire és ezután rögzítik a programot.

Végül engedtessek meg még egy gondolat, ami itt fontos lehet:

Európa mi vagyunk. Nemcsak akkor, amikor turistaként Európába megyünk, hanem amikor itthon vagyunk és maradunk. Itthon kell megteremtünk a magunk Európáját úgy, hogy a kis lakókörnyezetünkéből akár ki sem mozdulunk, de azt jobbá tesszük.

A képességek kibontakoztatásával, a gondolatok szabad áramlásával, a kreatív ötletek megvalósításával, az öntevékeny kezdeményezéssel, sorsunk kézbevitelével és alakításával lehet elérnünk saját itthoni Európánkat.

És ezt a munkát elkezdte már e két diákunk...

A Szülői választmány tevékenysége iskolánkban

Hajasné Laczkó Hedvig
az SZMK elnöke

ben, szervezésben, sem a tervek lebonyolításában.

Sok hasznos ötletünk született, aminek nagy része megvalósult.

Ősszel egy hangulatos táncházat varázsoltunk az aulába élő zenével, melyet a népszerű Dűvő népzenei együttes utánpótlás zenekara szolgáltatott, élükön a gimnázium Ki mit tud? –győztes büszkeségével, Lenkó Péterrel. Az iskola népi táncosai adtak egy kis ízelítőt szatmári táncokból, majd a Nógrád néptáncgyűttes tagja, Szabó János vezényelt le egy vidám, pajkos, tréfákkal tűzdelt verbuválást. Legnagyobb meglepetésünkre a fiúk felszabadultan, jókedvűen és olyan ügyesen járták a verbunkot, mintha évek óta népi táncoltak volna, pedig most próbálkoztak ezzel a táncal először. A páros táncoknál aztán nemcsak a lányok, de a tanárok is lelkesen bekapcsolódtak, sőt az iskola gondnoka is szívvel-lélekkel ropta.

Bevallom, kicsit félve vállaltam el annak idején a szülői munkaközösség vezetését, de pár hónap múlva örömmel tapasztaltam, hogy féltelmem aaptalannak bizonyult, hiszen minden segítséget, támogatást megkaptam mind a szülők, mind a tanári kar részéről, nem maradtam egyedül sem a tervezés-

A Bolyai Est volt a másik nagy sikerünk, hiszen ennyi bevétellel eddig még nem büszkélkedhettünk. Ezt az összeget a szülők munkaközössége azok között a nehéz anyagi helyzetben levő tanulók között osztotta szét, akik kérelemmel fordultak hozzánk, hogy támogassuk őket nyelvvizsgadíjuk egy részének kifizetésében. A magas bevétel egyrészt a nagyon színvonalas, sok diákot szereltető műsornak köszönhető, hiszen sok szülő jött el megnézni gyermekét és fizette be a tetszőleges, jótékonyági célra szánt összeget, de a távol maradt szülők közül is többre támogatták rendezvényünket. Másrészt azért is fizethettünk ki ebben az évben több diáknak támogatást, mert a Bolyai Esten újítottunk egy kicsit: a szülők által sütött édes és sós sütemények, üdítők árából befolyt összeg is a szülői munkaközösség alapítványának pénzalapját növelte.

A tanév végén egy rég elfeledett hagyományt elevenítettünk fel: a Pedagógus Napot.

Szülőtársaimmal összefogva szeretnénk volna kicsit ünnepélyesebbé, emlékezetesebbé tenni tanárainknak ezt a napot, elfeledtetni velük a hétköznapi bosszúságait és kifejezni hálánkat, amiért nemcsak tanítják, de nevelik is gyermekeinket türelemmel, kitartással, szeretettel és szakmai hozzáértéssel azt az értékrendet közvetítik gyerekeinknek, amelyet mi is igyekszünk átadni nekik, hogy igaz emberekké váljanak. Úgy érzem, sikerült örömet szereznünk a kis aromamécsesekkel, vázákkal, melyek persze csak jelképesek voltak, de tanáraink meghatóan köszönték meg.

Remekül működött a szülők és nevelők kapcsolattartása, amely Kiss Ernőnének köszönhető, aki lelkesen és fáradhatatlanul munkálkodott ezen a területen.

Végezetül szeretném megköszönni a szülők segítőkészségét, tanáraink támogatását, diákjaink lelkes hozzáállását. Ehhez hasonló együttműködést kívánok magunknak jövőben is.

Alkalmi érdeklődésből... jól működő kapcsolat...

Nagy Kovács Józsefné
magyar
munkaközösség –
vezető
Kodály Zoltán
Általános Iskola

Tehetséges tanulóink legnagyobb része a Bolyaiban tanul tovább, s mi mindig figyelemmel kísértük tanítványaink további fejlődését.

Izgatottan várjuk az első visszajelzéseket: azt, hogy miben sikeresek, milyen területen állják meg leginkább helyüket, s arra is odafigyelünk, mi jelentett

gondot az átmenet időszakában.

Személyes találkozásunk alkalmával sokszor faggattuk a bolyais magyar szakos kollégákat gyerekeink felől. Ezekből az alkalmi, egyéni érdeklődésekből született meg az ötlet: jó lenne a két magyar munkaközösségnek is találkozni és tapasztalatainkat kicserélni.

Az ötlet megvalósult, azóta már öt év telt el, s a két munkaközösség kapcsolata remekül működik.

Évente találkozunk váltakozó helyszínen. Órákat látogatunk egymásnál, ezek tapasztalatait megbeszéljük. Megismerjük egymás tanmeneteit, követelményrendszerét, módszereit.

Tudjuk, hogy a két iskolában milyen tankönyvcsaládból tanítjuk a magyar nyelvet, irodalmat. A gimnáziumi kollégák láthatják, milyen alapokkal rendelkeznek a gyerekek, mit várhatnak tőlük, s mi is jobban fel tudjuk készíteni gyerekeinket a középiskolás elvárásokra. Egyetlen tehetség sem kallódhat el, mivel tovább adjuk kollégáinknak az általános iskolai megyei és országos versenyeken eredményesen szereplő tanulók neveit.

Részt veszünk a bolyais irodalmi versenyen – tanítványainknak nagyon tetszik ez a vetélkedő –, de a mi műveltségi vetélkedőnkön is szívesen látott vendégek a bolyais tanulók.

Örömmel mondhatom el, nálunk nincs „egymásra mutogatás”, ismerjük és értékeljük egymás munkáját. Tudjuk, mit várhatunk, mit kapunk a másiktól, s az is egyértelmű, hogy mit kell nyújtanunk ahhoz, hogy tanulóink az új iskolájukban is sikeresek legyenek.

Büszkék vagyunk arra, hogy tanítványaink jól megállják helyüket, s eredményeiket megtartják, s külön öröm számunkra, hogy a középiskolás versenyeken, rendezvényeken nagyon sok volt kodályos diák nevével találkoznunk.

Munkánk eredményességét a két munkaközösség együttműködése is elősegítette, s bízom abban, hogy továbbra is ápolni tudjuk a kialakított jó kapcsolatot.

Emlékképek a 10 éves évfordulóját ünneplő francia-magyar testvériskolai kapcsolat keretében zajló 6. francia-magyar diákcsereéről 2002. október 15-24. és 2003. április 5-12.

Tanárszemmel szervezőként

**Dembrovsky Zsuzsanna
franciatanár**

Amikor 1992 szeptemberében – az akkori franciás osztály osztályfőnökének, Dr. Tuba Gáborné-nak a kérésére, s az iskola igazgatójának, Dr. Szabó Istvánné-nak a támogatásával – több francia tankegységnek írtam testvériskolát keresve, csak remélhettem, hogy egy-két éven belül sikerül diákcsere-t kiépíteni egy

francia gimnáziummal. Legnagyobb meglepetésemre és öröömre egy hónapon belül jelentkezett a svájci határ mentén, a festői Jura fenyvesei közt fekvő Pontarlier város Xavier Marmier gimnáziumának vezetése, mely szeretett volna kapcsolatot létesíteni egy közép-európai, s főként magyar iskolával. A leveleket a két iskolavezetés személyes találkozója követte Salgótarjánban, s 1993 tavaszán már utazhatott is az első 30 fős csoport. A két évente tervezett csereutak sorában az ideai a 6. diákcsere volt 29 magyar és 30 francia diákkal.

Azóta is egyik szívügyem a francia-magyar diákcsere, hiszen nemcsak e kapcsolat kezdeményezője, kiépítője és felelőse vagyok, hanem az eddigi hat útból négy diákcsere szervező tanára is voltam. Fontosnak tartom, hogy az iskolánkban francia nyelvet választó és tanuló diákok a nyelven át megismerjék a francia kultúrát és civilizációt, anyanyelvi környezetben gyakorolhassák a francia nyelvet, a levelezés és cserekapcsolat során barátságok szövődjenek. A turisztikai láttnivalókon túl egy diákcsere azért több, mert bepillantást enged egy család életének mindennapjaiba és szokásaiba, és lehetőséget teremt a személyes emberi kapcsolatok kiépítésére.

Elmondhatom, hogy mind a négy általam szervezett út jól sikerült, de talán a legutóbbi, a 6. francia-magyar csere a legfelejtetlenebb számomra. Miért? Több személyes oka is van:

- A francia fél részéről legkedvesebb barátnőm, Christiane Romand tanárnő volt a felelős szervező, akivel ez már a harmadik közösen szervezett diákcsere volt.

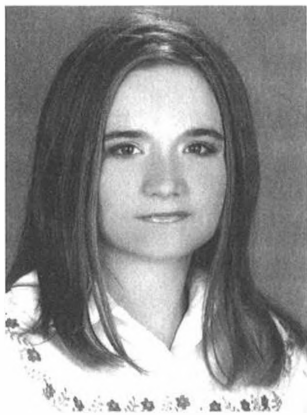
- Valamennyi résztvevő diák az én tanítványaim közül került ki, s mivel ők a hatosztályos képzésben vesznek részt, már 4-5 éve tanulták a francia nyelvet. A legelső diákcsere-t egy olyan osztállyal és osztálynak szerveztem, amely teljes egészében francia nyelvet tanult. Azóta csak egy „teljes franciás osztály” volt, van az iskolában, a jelenlegi osztályom, így nemcsak franciatanárukként, hanem osztályfőnökükként is velük lehettem.
- Mind a 11. évfolyamos osztályom, mind a 12. osztályos franciás csoportom részt vett az Európai Nyelvtanulási Napló kísérleti és kipróbálási szakaszában, ahol már évek óta készültünk a csere-re.
- Köszönettel tartozom Bagyinszki Boglárka tanárnőnek, aki mind a szervezésben, mind a lebonyolításban sokat segített, s kedves egyéniségét a francia partnerek is nagyra értékelték.

- S nem utolsó sorban, nemcsak a magyar, hanem az idei francia diákcsoport is rendkívül érdeklődő, kedves és figyelmes tanulókból állt (gondoljunk csak Jean-Jacques-ra, Gaëlle-re, Jacques-ra, Pascaline-ra, Maud-ra, Marie-ra és a többiekre), felejthetlenné

téve ezzel a kintlétet és a magyarországi vendégfogadást.

Minden tanári visszaemlékezésnél többet mondanak el a 2002-2003-as francia-magyar diákcseréről a cserében résztvevő tanulók elbeszélései és Christiane Romand tanárnő kedves gondolatai.

Diákszeggel résztvevőként: a franciaországi útról és programról

Lantos Ágnes

2002. október 15. Délután öt óra előtt már mindenki az iskola előtt toporgott, vártuk a buszt. Amikor megérkezett, mindenki dobogó szívvel pakolta be csomagjait, a szülők pedig aggódó pillantásokat vetve integettek, amikor a

sofőr beindította a motort.

Mi, tizenkettedikesek befészkeljük magunkat a busz hátsó részébe, és előkerültek táskáinkból a csipszeszacskók, a szendvicsek és a kis szívószálas üdítők, amelyeket anyukánk pakolt be, nehogy az éhhalál legyen sorsunk a csaknem 24 órás út alatt. A hófehér Mercedes busz Ipolytarnócnál hagyta el az országot, de nem sokára már mindenki mély álomba szenderült.

Odafelé menet Liechtenstein fővárosában, Vadúzbán álltunk meg egy kis időre, hogy felfedezzük a picinyke ország egy darabját, és készítsünk néhány képet az Alpok gyönyörű hegyvonulatairól. A svájci Neuchâtel volt a következő állomás. A város Svájcban már francia nyelvterületen, egy hatalmas tó partján fekszik, amelynek a hullámai minket is bőrig áztattak, amikor a mólón sétáltunk.

Szerda este hatkor értünk Pontarlier-be, végállomásunkra. A busz cserepartnerünk iskolája, a Lycée Xavier Marmier előtt állt meg. Ekkor már mindenkit fűtött az izgalom, féltünk ugyanis, hogyan tudjuk megérinteni magunkat, nem adnak esetleg eleget enni, vagy túl kényelmetlen ágyat kapunk majd. Persze aztán minden simán ment.

Én Cluse et Mijoux-ban laktam, Pontarlier-től 5 km-re. A cserepartnerem, Maud egy gyönyörű, alpesi stílusú házban lakik: kívülről-belülről faburkolat, muskátli az erkélyen.

A következő napon órát kellett volna látogatnunk a suliban, de a tanárok éppen sztrájkoltak. Első nap tehát átruccantunk Svájcba (ami kb. 10-15 km-re található Pontarlier-től), és megnéztünk egy múzeumot, ahol régi zenegépek sokaságát láthattuk és hallgathattuk meg. A legtöbb mechanikus szerkezet volt, némelyik egész zenekart tudott helyettesíteni, láttunk magától működő zongorát és színes fényekkel villogó masinát is.

Pénteken már bemehettünk az iskolába, megnéztük a tornatermet, edzőtermet, a menzát, ahol elegáns étterem minőségű kaját főztek.

A kint töltött egy hét alatt, az egyik nap a „tej útját” követtük nyomon: elmentünk egy farmra, ahol a megye legjellegzetesebb állataival, a sajt alapanyagának hordozóival, a tehennel találkozhattunk, majd utunk egy sajt készítő üzembe vezetett, végül, utolsó állomásként egy sajtérlelőbe, sajtóstólóval egybekötve. A franciák két dolgot imádnak igazán: a bort és a sajtot. Tanárnő nem szerette volna, ha bort iszogatunk, így a Comté sajt ízvilágát érezhettük nyelvünk alatt. Én azonban semmi jóból nem maradtam ki, desszertnek ugyanis mindig sajtot és bort kaptam a vacsora végén. Elképedve figyeltem, amikor Maud apukája elmagyarázta, hogy melyik sajtához melyik bor illik és miért. Hihetetlen módon értenek hozzá, és hihetetlen módon tudják élvezni, látni az arcukon a mámort és boldogságot, hogy ilyen jót falatozhatnak, és a büszkeséget is, hogy ők franciák.

A hétfőn Besançon városába látogattunk, ahol Victor Hugo, nemzetünk nagy írója született, és ahová Stendhal helyezte képzeletbeli

főhősét, Julien Sorelt. Ezen a hétfvégén zárult a Victor Hugo születésének bicentenáriuma alkalmából rendezett egész éves rendezvény-sorozat sok látványossággal és korhű jelmezekkel.

A heti fíradalmakat nem a puha ágyban pihentem ki, mivel szombat éjszaka meglátogattuk a környék egyetlen szórakozóhelyét: a Monte Cristo 2 nevű diszkót.

A vasárnap mindenkinek szabad volt. Aki részt vett már diákcsereben tudja, hogy egy napot mindig eltölthetünk a fogadó családdal Engem a Doubs folyóra vittek hajózázni, ott a parton piknikeztünk, és elsétáltunk a Doubs zuhatagos vízéséséhez (Saut du Doubs).

Ehhez foghatót még soha életemben nem láttam, iszonyúan gyönyörű volt, mint egy álom.

Persze nem maradt el az óralátogatás sem, én angolra és matekre mentem be, de be kell vallani, az ő oktatási rendszerük nagyon eltér a miénktől.

Sokkal kevesebbet tanulnak, mint mi, viszont azt sokkal jobban tudják, és a gyakorlati tanulás módszerét alkalmazzák, ami köztudottan bármely más tanulási elvnél eredményesebb. Az angolórán nekem is nehéz volt megszólalni (bár már kb. 6-8 éve jól beszélek angolul), mert egyheti francia után semmi sem akart angolul eszembe jutni.

Nem hagytuk ki Pontarlier felfedezését sem, a 18 ezer főt számláló városka múzeumát, templomait és a festői szépségű Joux várát látogattuk meg.

Utolsó este vendéglátóink egy kis állófogadással kedveskedtek nekünk, az iskola igazgatója beszédet mondott, s örömet tolmácsolta, hogy ismét kilátogattak a magyar diákok Franciaországba, és kölcsönösen megismertünk egy darabkát országainkból.

A hazautazás során még a festői svájci főváros, Bern utcáin sétáltunk egy órácskát, és megnéztünk néhány barnamedvét, amit a város jelképének tartanak.

Maud és én annyira összebarátkoztunk, hogy 2003 júniusában két hétre visszahívtak engem otthonukba, családtagként kezeltek, rengeteg helyre elvittek, főleg strandokra Svájcba, mindent ők fizettek nekem, és külön szobát kaptam külön fürdőszobával. E két hét alatt szinte teljesen elfelejtettem magyarul, amikor itthonról telefonáltak a szüleim, mindenre francia választ adtam. Persze a nyelvtanulás szempontjából is van árnyoldala: az ember az új szavakkal, a hibátlan kiejtéssel együtt megtanul „rövidíteni”, azaz kihagyni a tagadó szerkezetek „ne”-jeit, két-három szót összevonva mondani az egyszerűség kedvéért. Mindez persze csak akkor jelent gondot, ha nyelvvizsgán ejtünk meg ilyen dolgokat, mert a nyelvtani hiba az nyelvtani hiba marad, míg világ a világ.

Életem egyik legnagyobb élménye volt ez a két út, és szeretném még szaporítani otléteim számát. Az álom pedig nem elérhetetlen, ugyanis jövő nyárra is hivatalos vagyok az Alpok monumentális hegyvonulatai közé, kicsiny falu melegséget árasztó házának földszinti lakosztályába francia barátaimhoz.

A francia vendégek fogadásáról

Varga Katalin

Végre elérkezett április 5-ike, a várva várt nap, amikor megérkezett a francia cserecsoport.

Nem volt bennem az az izgalom, ami a kiutazáskor, mivel már megismertük egymást Jean-

Jacques-kal, hiszen együtt töltöttünk egy fantasztikus hetet

Franciaországban, ahol rengeteg él-

ményben volt részem, s amit szerettem volna viszonzni neki.

A viszontlátás öröme uralkodott rajtunk, amikor egy integető, mosolygós busz gördült be a gimnázium elé. Mindenki megkereste a saját párját, kérdőre vonta, hogy miért nem válaszolt az utolsó levélre, de ez ekkor már nem is volt olyan fontos. Otthon bemutattam Jean-Jacques-ot a családomnak, természetesen mindenki nagyon szimpatikusnak találta őt. Azért mondom, hogy természetesen, mert Jean-Jacques egy nagyon jól nevelt, kedves, humoros és helyes fiú.

Sikerült jól összebarátkoznunk, sok közös témánk volt, de a legfontosabb, hogy hatalmasakat neveltünk együtt. Mivel Jean-Jacques csak franciául volt hajlandó beszélni, ezért rá voltam „kényszerülve” erre én is, hozzáteszem, hogy nem is akartam volna, hogy másként legyen. Azt hiszem, hogy ez után az egy hét után el is mehettem volna szinkron tolmácsnak.

Miután körbevezettem Jean-Jacques-ot a házban, közöltem vele, hogy készülődjön, mert este bulizni megyünk, amire ő természetesen nem panaszkodott. Jean-Jacques legnagyobb élménye az volt, amikor ketten autókáztunk. Először azt hitte, hogy viccelek, amikor azt mondtam, hogy én fogok vezetni (náluk ilyen korban még nem lehet jogosítványt szerezni) egészen addig, amíg be nem ültünk az autóba és

el nem indultunk. Késő estébe nyúlva sikerült megünnepelni az újra találkozást, ami a vasárnap rovására ment, de azért ebédre felébredtünk.

Ezután egy magyar-francia (kb. 20 fős) közös bográcsozásra voltunk hivatalosak az egyik osztálytársamhoz.

Egyébként Jean-Jacques nagyon finomnak találta a „hazai” ízeket, ezért sok magyar specialitást főztünk neki. Mondanom sem kell, hogy ismét éjjél után sikerült ágyba keveredni, de persze nem is a pihenésre fektettük a hangsúlyt, hiszen egész héten a 4-5 óra alvás volt a jellemző.

A hétfői program a gimnázium megtekintése és óralátogatás volt. Jean-Jacques az egyik óra után nagy büszkén mesélte, hogy autogramot kértek tőle az elsős lányok...

A következő napokban Budapestet és a Dunakanyart látogatták meg francia cserepartnereink. Jean-Jacques-nak a főváros tetszett a legjobban, de úgy vettem észre, hogy általában is érdeklődött az ország iránt, s ennek nagyon örültem. A közös kirándulás Egerben volt. Tetszett, hogy tanárnőnek erre a hangulatos kisvárosra esett a választása, hiszen ott jól el tudtuk tölteni az időt. Csütörtök este még szerveztünk egy búcsú bulit a franciáknak.

Péntek este 8 óra felé indult volna haza a francia csoport, ám a búcsúzás elég hosszúra nyúlt a csoportképek készítésével, köszönetnyilvánításokkal. Egyenként szaladtak vissza a buszról partnereink egy utolsó puszira, ölelésre. Mire nagy nehezen sikerült bezárni a busz ajtaját úgy, hogy egy francia diák sem maradt lent és egy magyar diák sem maradt fent a buszon, elindultak. A „nagy lépcsőn” rohantunk le, hogy minél tovább tudjunk integetni nekik.

„Minden udvarias köszönetnyilvánításnál többet jelentett számomra az az őszinte levél, amit a szobámban hagytál, és este, az elutazásotok után találtam meg és olvastam el. Köszönöm neked Jean-Jacques ezt a két csodálatos hetet!”

A francia partner szemszögéből tanárszemmel szervezőként,

Christiane Romand

Septembre 2003.
 Dans les couloirs du Lycée Xavier Marmier, je croise Gaëlle, une élève qui a participé à l'échange 2002-2003.
 - *A propos de la Hongrie*
 - *Quoi ! On y retourne?*
 - *Noon. Je voulais dire...*

- *C'est eux qui viennent ?*

Quelle déception pour elle quand elle a réalisé que mon intention n'était que d'en parler, pas de l'emmener encore une fois !

Il est vrai que cet échange franco-hongrois a été merveilleusement réussi, et que les élèves français en gardent un souvenir extraordinaire. Et il semble que ce sentiment soit partagé. Je me souviens de cette impressionnante "vague" d'élèves hongrois, dévalant les escaliers et les rues de la ville en poursuivant notre bus repartant pour la France, pour le suivre le plus longtemps possible, agiter la main, envoyer un dernier adieu. Puis le bus est resté très longtemps silencieux, il y a eu quelques sanglots étouffés, certains bien longs, des regards lointains...

Lorsque les bavardages ont repris, ce n'était que pour évoquer ensemble, revoir, revivre par le menu ces quelques jours à Salgótarján, les anémones noires, le bowling, les gâteaux, les Héros de Budapest dans le froid glacial, l'Église Mathias et ses dentelles de pierre, ses murs si décorés, Sisi, la largeur du Danube, le Tokaji que l'on rapporte à son père, les petits souvenirs dont les familles hongroises nous ont comblés, les curieux clochers baroques, les pique-niques, le paprika, les cours en hongrois, cette langue si curieuse dont on sait quelques mots, même le plus long qui est

l'objet de concours de prononciation pour quelques très fiers "linguistes" en herbe, le rayon du soleil à Eger et la ville vue depuis un très savant jeu de miroirs, le Goulag et l'évocation de ses atrocités, l'histoire de ce pays tout nouvellement cher à notre cœur et dont on veut tout savoir en questionnant et questionnant les profs, et puis, avoir soufflé dans une pipette en voyant se former l'objet en verre, avoir essayé de communiquer sans aucune langue commune avec une maman, un frère, une petite soeur, et réaliser que tellement de gentillesse et de délicatesse peuvent remplacer les mots...

Cet échange est un "sans faute". La qualité de l'accueil, de la préparation et de l'organisation de mesdames Dembrowszky Zsuzsanna et Bagyinszki Boglárka a fait dire à une de mes collègues pourtant rompue aux échanges:

"Nous n'avons vu que des choses très intéressantes et rencontré que des gens d'une très grande gentillesse, il n'y aura que de très bons souvenirs."

D'ailleurs même les parents ont tenu à remercier les responsables de l'échange. Voici la lettre d'une mère française datée de mai 2003:

*Madame,
 Quelques jours avant votre départ pour la Hongrie, je vous avais écrit pour vous faire part de mes inquiétudes...*

Je vous écrit aujourd'hui pour vous dire que tout s'est très bien passé, que mon fils a été enchanté de son voyage et du chaleureux accueil de la famille hongroise.

Je profite de ce petit mot pour vous féliciter, ainsi que les autres professeurs qui ont participé à l'élaboration de ce voyage, pour l'excellent déroulement de celui-ci.

Il a permis aux élèves de voir tant de sites inconnus qu'ils n'auraient jamais eu l'occasion de visiter et ont vécu une semaine exceptionnelle grâce à votre dévouement. Veuillez agréer, Madame mes meilleures salutations

Que nos performantes organisatrices en soient ici pleinement remerciées. Je voudrais aussi remercier les familles, dont l'accueil et l'extrême gentillesse font pleurer d'émotion les élèves qui racontent. Bien sûr que cette expérience exceptionnelle n'a pu exister que grâce à l'adhésion de l'administration du lycée Bolyai. Je souhaite remercier l'ensemble des collègues pour leur sympathique disponibilité, et tout particulièrement Madame le proviseur, qui nous a royalement reçus et a toujours fait preuve d'une amicale inquiétude quant au bon déroulement de l'échange.

Longue vie aux relations d'amitié entre nos deux lycées, longue vie à l'échange franco-hongrois ! Et au nom de tous, élèves et professeurs, MERCI.

Christiane Romand

2003. szeptember. A Xavier Marmier Gimnázium folyosóján szembetalálkozom egy tanulóval, Gaëlle-lel, aki részt vett a 2002-2003-as diákcsereben.

- *Magyarország kapcsán...*
- *Tessék? Visszamegyünk?*
- *Neem. Azt akartam mondani...*
- *Ők jönnek?*

Mennyire csalódott, amikor rádöbben, hogy csak beszélni akartam róla, s nem pedig még egyszer elvinni őt oda.

Így igaz, ez a francia-magyar diákcsere csodálatosan sikerült, és a francia gyerekek rendkívül szép emléket őriznek róla. S úgy tűnik, hogy ez az érzés kölcsönös.

Emlékszem még arra a megkapó magyar diákokból álló „hullámra”, mely rohant le a lépcsőn és a város utcáin Franciaországba visszainduló buszunk nyomában, hogy a lehető legtovább követhessen bennünket, integethessen egy utolsó búcsúpillantást küldve. Aztán a buszban nagyon sokáig csend honolt, néhány elfojtott zokogás hallatszott, némelyik egészen hosszasan, távolba pillantó tekintetekkel...

Amikor a tanulók újra beszélgetni kezdtek, csak azért tették, hogy együtt idézzük fel, újra átéljük a Salgótarjánban töltött napok programját, a fekete kökörcsinét, a tekézést, a süte-

ményeket, a budapesti Hősök terét a dermesztő hidegben, a Mátyás templomot kőcsipkéivel és oly gazdagon díszített falaival, Sissit, a Duna szélességét, a Tokaji bort, amit édesapjuknak visznek haza, azokat a kis ajándék emléktárgyakat, amivel a magyar családok elhalmoztak bennünket, az érdekes barokk harangtoronyokat, a piknikeket, a paprikát, a magyar nyelven hallott órákat, ezt a különös nyelvet, amiből néhány szót ismerünk, még a leghosszabbat is, ami néhány büszke leendő „nyelvészünk” között zajló kiejtési verseny tárgyát képezte, Egerben a napsütést, s magát a várost, melyet egy régi tudós játék alapján, tükrök segítségével is láthattunk, a magyar Gulagot és szörnyűségeinek felidézését, ennek az országnak a történetét, mely nem is oly régtől annyira kedves a szívünknek és amelyről mindent tudni szeretnénk egyre több kérdést téve fel a tanároknak, valamint az üvegfúvást, amikor a csöbe fújva a szemünk láttára formálódott az üvegtárgy, azokat a pillanatok, amikor megpróbáltunk közös nyelv nélkül is beszélgetni egy anyukával, fivérrel vagy kishúggal, s megállapíthattuk, hogy megannyi kedvesség és figyelmesség helyettesíteni tudja a szavakat...

Ez a diákcsere „hibátlan”. Dembrovszky Zsuzsanna és Bagyinszki Boglárka tanárnők színvonalas vendégfogadása, előkészítő és szervező munkája mondatta az egyik kolléganőmmel, aki ezt megelőzően felhagyott a cserékkel, de most itt volt:

„Csak nagyon érdekes dolgokat láttunk és csak rendkívül kedves emberekkel találkoztunk, csak nagyon jó emlékeket fogunk őrizni.”

Egyébként még a szülők is megköszönték a csere felelőseinek munkáját. Íme egy francia anyuka levele, mely 2003 májusában íródott.

Tisztelt Tanárnő!

Néhány nappal Magyarországra indulásuk előtt azért írtam Önnek, hogy aggodalmaimat fejezzem ki...

Ma azért írok Önnek, hogy elmondjam, minden nagyon jól sikerült, hogy a fiamat elbűvölte az utazás és a magyar család szívélyes vendégfogadása. Ezúton szeretnék gratulálni Önnek és a többi tanárnak is, akik részt vettek

ennek az utazásnak a megszervezésében és kiváló lebonyolításában.

Ez az út lehetővé tette, hogy a tanulók oly sok ismeretlen helyre eljuthattak, amelyeket soha nem lett volna alkalmuk megnézni, s egy kivételesen szép hetet tölthettek el az Önök odaadó munkájának köszönhetően.

Kérem, fogadja szívélyes üdvözetemet.

Nagyon köszönjük ezt fáradhatatlan szervező tanárnő kollégáinknak. Szeretném kifejezni köszönetemet a családoknak, akiknek vendégszeretete és rendkívüli kedvessége a megatottság könnyeit csalta a diákok szemébe, amikor erről beszéltek. Természetes, hogy ez a rendkívül szép élmény a Bolyai Gimnázium iskolavezetésének is köszönhető. Szeretném megköszönni valamennyi kollégának, hogy oly kedvesen rendelkezésünkre álltak, különösen az igazgató asszonynak, aki fejedelmi módon fogadott bennünket, és mindig barátságosan érdeklődött, s aggódott, hogy a csere jól sikerüljön.

Sokáig tartson a két gimnázium közötti baráti kapcsolat, éljen soká a francia-magyar diákcsere!

Mindenki, a tanárok és diákok nevében is KÖSZÖNÖM!

Lettre de Marie Pécclet, élève de Terminale ES2 Lycée Xavier Marmier Pontarlier à propos de l'échange franco-hongrois 2002-2003

Le 26 septembre 2003

Il y a un an, à peu près à cette période, oh surprise ! des Hongrois, venus tout droit de la petite ville de Salgótarján, arrivent au lycée ! Nous sommes là pour les attendre....Qui sont-ils ? Comment leur parler ? Quelles sont leurs habitudes aussi originales soient-elles pour dire "bonjour" ?

Tant de questions qui se bousculent dans nos têtes...et une seule façon de trouver une réponse, les accueillir à bras ouverts dès leur sortie du bus, et commencer immédiatement un dialogue qui s'avérera un vrai échange aussi linguistique que culturel par la suite.

Mais voilà nous sommes déjà à la fin de leur séjour... que le temps passe vite !...A nous

la Hongrie et nos nouveaux amis dans cinq mois !

Voilà, nous y sommes, nous voilà "hongrois" pour une semaine. Quel dépaysement, et quel accueil chaleureux ! Que c'est bon de revoir nos correspondants ! Rencontre avec les parents, les amis, la famille...(expérience enrichissante due au réel échange culturel)

Les jours passent mais ne se ressemblent pas. Ils sont rythmés par les visites des musées, des châteaux et des villes, les soirées par la découverte des "nuits" hongroises...la meilleure façon de communiquer et d'échanger pour nous... C'est comme ça que nous avons appris à bafouiller quelques mots. Tout s'est déjà effacé. Seul reste le souvenir et les sourires de nos "petites familles" de là-bas. On ne vous oubliera pas. La Franche-Comté vous attend car vous n'avez pas tout découvert et puis Zut, nous, on aimerait vous revoir ! A bientôt, on l'espère.

Marie

A Pontarlier-i Xavier Marmier Gimnázium végzős, ES2 osztályos tanulójának, Marie Pécclet-nek levele a 2002-2003-as francia-magyar diákcsere kapcsán

2003. szeptember 26.

Egy évvel ezelőtt, körülbelül ilyentájt, mily meglepetés, magyarok jönnek a gimnáziumba egyenesen Salgótarján kisvárosából!

Mindannyian azért vagyunk itt, hogy várjuk őket... Kik ők? Hogyan beszéljünk velük? Hogy szokás náluk „köszönni”?

Megannyi kérdés, mely a fejünkben motoszkál... és csak egy módon lehet választ találni: tárt karokkal fogadjuk őket, mihelyt leszállnak a buszról, és azonnal beszélgetést kezdeményezünk, kapcsolatot teremtünk, mely igazi nyelvi és kulturális cserének bizonyul a későbbiekben.

Azután elérkezik az itt-tartózkodásuk vége...hogyan repül az idő!... Minket is várnak új barátaink és Magyarország öt hónap múlva!

S lám, egy hétre „magyarok” leszünk mi is. Mennyire más vidék és milyen szívélyes fogadtatás!

Milyen jó érzés viszontlátni cserepartnereinket! Találkozhatunk a szülőikkel, barátokkal,

a családdal... (igazi kulturális cserén alapuló gazdagító élmény).

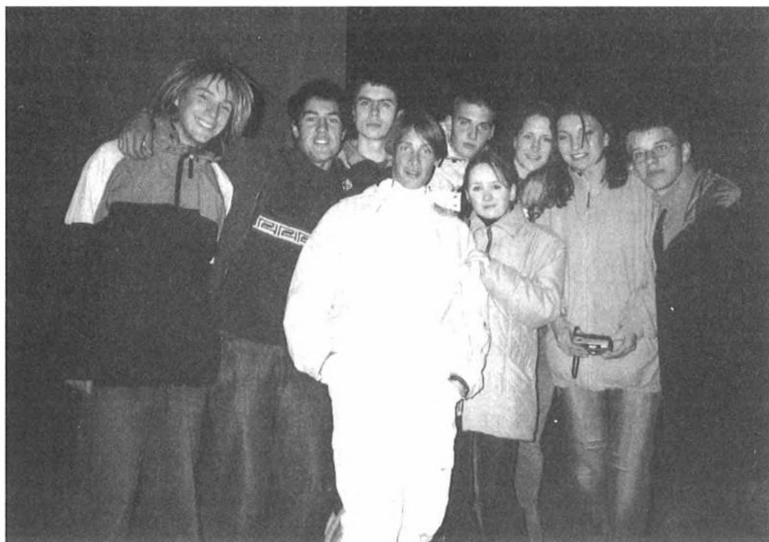
Változatosan telnek a napok. Múzeum-és vár-látogatások, városnézések váltakoznak a magyar „éjszakák” felfedezésével, mely a legjobb módja annak, hogy beszélgessünk és véleményt

cseréljünk. Így tanultunk meg elhebegni néhány magyar szót. Mindez már a múlté.

Maradnak az emlékek, és ottani „kis családjaink” mosolyai. Nem felejtünk el benneteket. Vár titeket a Franche-Comté, hiszen még nem ismertetek meg mindent, és persze, mert szeretnénk viszontlátni benneteket!

Reméljük, hamarosan találkozunk.

Marie

Német csereprogram 2003

Bócsi Bernadett

Idén, június 26-tól július 4-éig, 15. alkalommal benyolította le iskolánk és a königsbrunni gimnázium a német-magyar diákcseres programot. Ennek keretében rengeteg érdekes és felejthetetlen élményben volt részünk. A fárasztó utazás végén örömmel vártak minket német

cserepartnerreink. Másnap bepillantást nyerhettünk a königsbrunni gimnázium életébe. Az iskola igazgatója, majd később a polgármester is megtisztelő fogadtatásban részesített minket.

Rengeteg történelmi ismeretre tehetünk szert az augsburgi és müncheni utak, valamint a bajor kastélytúra során. Csodálatos látnivaló volt Münchenben a rangjáték a Marienplatzon, a kilátás az Olympiaturm-ból vagy a Fuggerei - negyed Augsburgban.

Sok élménnyel gazdagítottak minket a hétvégi programok is, amikor együtt a fogadó családdal, veteránautó – találkozóra, bevásárló-körútra, golfozni, iskolai színelőadásra vagy éppen túrázni mentünk.

A búcsú mindenkinek nagyon nehéz volt. Valamennyien sok új baráttra leltünk, és kedves és vendégszerető bajor családokat ismertünk meg.

Csoportunk néhány tagja még most is tartja a kapcsolatot a cserepartnerével, és szeretne, ha lesz helye, a jövő évi cserecsoportban is jelen lenni, és eljutni még egyszer Königsbrunnba.

Lengyelországban jártunk

Dósa Katalin

Tavasszal került sor a lengyel csereprogram lebonyolítására, melynek keretében elutazhattam Lengyelországba diáktársaimmal, Szabóné Básti Csilla és Árpádné Vincze Marietta tanárnők kíséretében. A csoport sok osztály tanulóiból tevődött össze, az utazás során mégis

jól összerázódtunk. A rendkívül hosszú és fárasztó buszozás végén nagy izgalommal vártuk, ki kihez kerül majd és milyenek lesznek a cserepartnerek. Nem csalódtunk, a lengyelek nagyon barátságos, nyílt és érdeklődő emberek.

Az első este izgalmai után kíváncsian vártuk az ígéretesnek tűnő programokat. Következő nap meglátogattuk a Jasna Gorát, Lengyelország vallási központját, amely több épületből, templomból áll, és igen érdekes múltra tekint vissza. Évente több ezren zarándokolnak a templomba Európa számos országából. Maga a város, Chestoçhowa, nagyon barátságos, széles utakkal, parkokkal, szellős utcákkal. Az időjárással is szerencsénk volt: ott-tartózkodásunk ideje alatt igen kellemes idő volt.

Lehetőségünk volt megfigyelőként részt venni néhány tanórán a lengyel iskolában, és összehasonlíthattuk őket az itthoniakkal. Az iskola hatalmas épület labirintusszerű folyosókkal, rengeteg teremmel, sőt uszoda és óriási tornaterem is tartozik hozzá.

Eljutottunk Krakkóba, ebbe a gyönyörű történelmi városba, ahol körbejártuk a várat, megismerkedtünk a helyi legendákkal, nagyot sétáltunk a szépen felújított épületek között, majd rövid szabadidőnkben ki-ki betérhetett egy-egy templomba, árkádba, kávézóba vagy megkóstolhatta a különleges helyi süteményt, a krakówkát.

Ellátogattunk egy sóbányába is, ahol majd három órát kacsaringóztunk 300 méter mélyen a föld alatt, mindenféle termekben és járatokban. Az út során láttunk csónakázótavat, koncerttermet, kápolnákat is, sőt hang- és fényjátékkal is színesítették az amúgy is rendkívül érdekes helyet. Megtudtuk, hogy a bányának magyar vonatkozása is van: a legenda szerint Kinga királyné talált rá a helyre.

Egyik nap végigjártuk Auschwitz és Birkenau haláltáborainak területét, amely – bár nagyon megviselte a társaságot – egy életre szóló tanulsággal és élménnyel szolgált.

A következő kirándulás alkalmával a fővárost, Varsót látogattuk meg, ahol sok szép kastélyt és emlékművet jártunk végig, majd a pár órás szabadidőben belekukkanthattunk a lengyelek mindennapi életébe is.

Egyik este előadást hallgattunk meg Chestoçhowa múzeumában a város történetéről, melyet könnyűzenei koncert követett.

A hétfőjét ki-ki a partnerével töltötte, a családok sokszínű programot kínáltak nekünk, amiben a romlátogatástól a sportoláson keresztül a grillpartiig sok minden volt.

Így telt hát ez a pár nap lengyel barátainknál, amelyekre szívesen emlékszünk vissza, hiszen kedves embereket ismertünk meg bennük, és az angol nyelv gyakorlására is kitűnő lehetőségünk volt. Idén szeretettel várjuk őket vissza!